

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárv

3k58

Szerző:

Hely

Cím:

A mai nagy ünnepnap

Idő

"1919"

Forrás:

Népszava

Személy

Bp

(Hely)

1919. V/1

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A mai nagy ünnepnap.

* *

Ünnepi díszben van az egész főváros. — Gyülekezések a fővonaláshoz. Gyermekgyülekezés. — Záróra éjféltől.

A május elsejei ünnepség külsőségeiben is olyan impozáns lesz, amilyenre eddig még nem volt példa Magyarországon. A város külső képe teljesen megváltozott. Az utcákon vörös girlandok, a házakon vörös lobogók és drapériák, a főbb tereken és a középületek előtt gyönyörű építészeti kiképzések, allegorikus csoportozatok, monumentális szobrászati és festői alkotások.

A Tattersallban már hetek óta serényen dolgoznak a szobrászok azokon a hatalmas méretű szobrokon, amelyek az utvonalak építészeti hatását fogják fokozni. Ezeket a következő helyeken fogják fölállítani:

A Lánchíd előtti gyönyörű vörös drapériás emelvényre kerül Marxnak ötméteres álló szobra. A parlament előtti téren állítják föl Lenin és Liebknecht mellszobrát. A Berlini-téren egy kör alakú kiképzés lesz, amelynek három oldalán áll szoborba gyurva Bíró Mihálynak a Népszava plakátjáról ismert munkása pörölygel a kezében. A Vérmezőn a Martinovics-szarkofágon kívül egy óriási Lenin-szobrot helyeztek el. A Városligeti Iparcsarnok előtt gyönyörű dekoratív hatások lesznek: itt egy-egy monstruozus Lenin-, Engels-, Liebknecht- és Szabó Ervin-szobrot helyeztek el. A Millenniumi emléket teljesen bevonták vörös drapériákkal; a középső

óriási oszlopot architektonikus kiképzéssel változtatták és az előtte levő Árpád-szobor burkolatára kilenc méter magas hármass csoportot helyeztek, amelynek a közepén áll Marx szobra, mellette egy bányamunkás és egy vasmunkás. A Kossuth Lajos-utca hat óriási mellszobor került. Budán az alagút előtt kétoldalt egy-egy négy méteres szobor; az egyik Bíró Mihály munkását ábrázolja, a másik pedig egy vörös katonát. Az Üllői-út és József-körút sarkán egy szoborba öntött hatalmas ököl emelkedik, amely kalapácsot tart. A népi ünnepélyek színhelyén a festőművészek 8—10 méteres bejárati táblákat készítettek, ezenkívül kör alakú táblákat, amelyek tréfás versenyeket szimbolizáló figurákat ábrázolnak. Valamennyi szobrot és festményt a legkitünőbb művészek készítették.

Az ünnepi szónokok.

A párttitkárság a május elsejei ünnepség különböző helyeire a következő szónokokat jelölte ki, akik a kijelölt helyen mindjárt a tömeg odaérkezése után tartják meg beszédüket. Vérmező közepe: Farkas István, Vérmező délkeleti sarka: Migray József. Vérmező felső része: Bíró Dezső, Iparcsarnok: Bokányi Dezső, és Landler Jenő, Kéményseprő-vendéglő: Rabincovits József, Gundel-vendéglő: Horti Emil, Beketov-cirkusz: Kertész Mihály és Haáz Kál-

mán, Angolpark: Andorka Sándor és Brandstein Illés, Gregorits-vendéglő: Agoston Péter, Cirkusz-kávéház: Hirossik János, Nagy Amadeusz: Szakassz Árpád, Zöld vadász-vendéglő: Vincze Sándor, Hungária-kert: Prousz Mór, Róna-vendéglő: Hamburger Sándor, Triesztinó: Poósz Jenő, FTC-pálya: Garbai Sándor és Pajor Rudolf, MTK-pálya: Fiedler Rezső és Kalmár Simon, Millenáris-pálya: Kun Béla és Bíró Dezső, Népliget: Kellner Sándor, Osilag Ferenc, Goldschmiedt Sári, Ügető-pálya: Biermann István, Bogár Ignác és Singer Vera, Artézi fürdő körlete: Donáth Frigyes, Margitsziget: Brandsteinné, Horváth Katica, Csery Ilona.

A városligeti szórakozóhelyeken délután 3 órakor beszélnek: Müszinkör: Grünbergerné M. Mária, Kisszínház: Ponyó Sári, Barokaldi: Gárdos Mariska, Alpesi falu: Spády Adél, Royal Vio: Mánuel Sári, Jardin de Paris: Vincze Sándorné, általában: Hegedüs Márton, Zelenka Gyula.

Szervezetek, csoportok gyülekezése a fővonaláshoz.

Az összes kerékpárosok csütörtökön reggel fél 9 óráig gyülekezzenek a Gizella-téren, hogy a IV. kerületi főrendezők intézkedéseit bevérvé, megnyissák a menetet. — A városparancsnok. A szocialisták nemzetközi szövetsége felhívja

a német, székely, román, magyar, orosz, cseh, tót, délszláv, bolgár és török elvtársakat, hogy május elsején reggel fél 8 órakor a Róza-utca-ban a fölvonuláshoz pontosan jelenjenek meg.

A székely tanács fölhívja az összes székely elvtársakat hogy a fölvonuláshoz reggel fél 8 órakor gyülekezzenek a Róza-utca-ban.

Az I. K. T. O. Sz. elnöksége értesíti a tagjait, hogy május 1-én külön fölvonulást nem tart. Minden tag saját kerületének pártszervezetével vonuljon föl.

Azok a famunkások, akik nem vonulnak föl a gyári üzemekkel, reggel 8 órakor gyülekeznek az asztalosok és rokonszalmuk helyisége előtt: Népszínház-utca 16. szám. Innen háromnegyed 9 óraor indulnak a Tisza Kálmán-téri kerületi főgyülekező helyre.

A kisipari kovács, kocsikötés, kocsigyártó, nyerges és fényezőmunkások délelőtt fél 9 órakor a Kálvária-téren gyülekeznek.

A grafikai munkások és munkások május 1-én délelőtt 10 órakor a szakgyűlésben gyülekeznek. Mindenki kivétel nélkül ott legyen! Bizalmiférfiak a személyzetük névsorát fölolvassák.

A kocsigyártás terén foglalkozó munkások május 1-én reggel fél 8 órakor a Kálvária-tér 19. szám alatt gyülekeznek és onnan vonulnak a Tisza Kálmán-térre. Mindenki pontosan és okvetlen megjelenjen.

VII. kerület: Klauzál-tér, Szabadság-tér, Bethlen-tér, utirány: Wesselényi-utca, Erzsébet-körút, Teréz-körút, Andrásy-ut. A gyűlékezés befejezési ideje 11 óra. Zuglói: Zuglói piac, Telp-utca és Hajtsár-ut torkolata, Hungária-ut és Thököly-ut torkolata, Törökőr: Fogarasi-ut, Kerepesi-ut Munkás-Othón. A gyűlékezés befejezési ideje 9 óra.

Az élelmezési munkások szövetségéhez tartozó szakmak (sütőmunkások kivételével) délelőtt 9 órakor a Rákóczi-ut 28. szám alatti helyiségben gyülekeznek, onnan a Szapáryházi téri csapatához csatlakozva, az Iparcsarnokhoz vonulnak.

A textilmunkások szövetsége értesíti összes budapesti és környékbeli tagjait, hogy május 1-ére semmi külön fölvonulást és ünnepélyt nem rendez. A központi rendező bizottság intézkedései irányadók.

A szabómunkások és munkások a május 1-i fölvonuláshoz lakóhelyük szerint reggel 9 óráig a VII. Almásy-tér 2. számú központi helyiségnél és a nőszabók VIII. Horánszky-utca 20. szám alatti helyiségénél gyülekeznek és onnan vonulnak a közös gyülekező helyekre.

A budapesti kértáros szakosztály vezetősége ezúton hívja föl tagjait, hogy május 1-én reggel 8 órakor a szakosztályban gyülekezzenek.

Háztartási munkások és munkások május 1-én reggel 8 óráig gyülekeznek Károly-körút 28. szám alatt, a volt Mártáiban, ahonnan zászlóval fölvonulnak a IV. kerületi gyülekező helyre.

A fodrászati auszermazottak május 1-én reggel 9 órakor a borbélyszakosztály Akácia-utca 32. szám alatti helyiségében gyülekeznek, majd onnan a Klauzál-térre vonulnak, ahol a VII. kerületi pártszervezet menetébe kapcsolódnak. Senki ne hiányozzék!

A budapesti kosárfonók májusi fölvonulására csütörtökön reggel fél 9 órakor minden szakrtárs jelenjen meg a Népszínház-utca 16. szám alatt.

A budapesti összes cipész- és cipőfeldolgozó szövő munkások május 1-én a VII. Alsó erdő-sor 32. szám alatt, az I. számú csoport helyiségében gyülekeznek reggel 9 órakor.

A szállodat, vendéglői és kávéházi munkások május 1-én reggel 8 órakor gyülekeznek az V. kerület, Zoltán-utca 16. szám és a Szabadság-tér között, ahonnan a menet elindul a meghatározott útvonalon. Mindnyájan ott legyenek!

A tanítók szakszervezete közli, hogy a május elsejei fölvonulásra a hirdetett időben jenzó-táblák alatt kerületenként a következő helyeken gyülekeznek a tanítóság: I. Döbrentel-tér, II. Batthyány-tér; III. Zsigmond-tér, IV. Petőfi-tér, V. Szabadság-tér, VI. Hunyadi-tér, VII. Klauzál-tér, VIII. Mária Terézia-tér, IX. Bakács-tér, X. Szentlászló-tér.

A fényképészeti és rokonszalmakbeli munkások országos szövetségének tagjai május 1-én reggel 9 órakor gyülekeznek a szövetség helyiségében, Róza-utca 6. szám.

Angyalföld munkássága május 1-én délután 4 órakor a Gömb-utca és Teve-utca sarkán lévő téren népgyűlést tart. Előadó: Angyal Gyula.

Május elseje a főváros környékén.

Erzsébetfalván az intéző bizottság a szocialista párt végrehajtó bizottságával együttesen helyben is megünnepli május elsejét. Erre nézve már minden intézkedést megtett, röpiratban és falragaszokon hívta meg az elvtársakat a részvételre. Ezúton külön is fölhívják az elvtársak figyelmét arra, hogy a sporttelepen nagy ünnepi mörkőzés lesz. Délután 3 órától este 11 óráig minden mozgóban és színházban, valamint a cirkuszban is előadásokat tartanak. A májusi nap jelentőségét a főnt megjelölt helyeken a helyi pártszervezet küldöttel fogják méltatni.

Rákospalota munkássága reggel 8 órakor gyülekezik a helyicsoportokban. Indulás a Templom-térre, ahol ünnepi beszéd lesz. Délután a Horvát- és Brunovszki-vendéglőben műkedvelő előadás.

A Munkások Gyermekbarát Egyesülete

központja fölhívja azokat a csoportokat, amelyek még nem vették át jelzótábláikat, zászlókat és csoportszámaikat, hogy ma, csütörtök-

kön délelőtt 9—12 óráig még elküldhetnek azokért a központi irodába, VIII. Köztemető-ut 19/b szám, földszint 4. ajtó alá.

A Munkások Gyermekbarát Egyesülete 6. számú csoportja május 1-én résztvesz a Margitszigeti ünnepélyen. Kérjük a szülőket, hogy 8 éven fölüli gyermekeiket a Fehérvári-ut 30.

szám alá, ivó poharakkal ellátva, délután 1 órára küldjék el.

A Munkások Gyermekbarát Egyesülete 5. számú csoportja délután 1/2 órakor gyülekezik a Német-utcai polgári iskolában. A szülők küldjék el 8—14 éves gyermekeiket. A vezető fölügyelők és fölügyelők pontosan jelenjenek meg, uzsonnát és ivó poharat mindenki vigyen magával.

A Munkások Gyermekbarát Egyesülete 7. számú csoportjánál a május elsejei ünnepélyre jelentkező 8—14 éves gyermekek délután 1/2 órakor gyülekeznek a Munkásbiztosító pénztár székháza előtt a Köztemető-uton. A fölügyelők és fölügyelők pontosan jelenjenek meg. Uzsonnát és ivó poharat mindenki hozzon magával.

A Munkások Gyermekbarát Egyesülete 18. csoportja fölhívja a szülőket, akik gyermekeiket a május 1-i ünnepélyre a Margitszigetre akarják küldeni, hogy a gyermekeket déli 1 óráig hozzák el a budai (II. kerület) Vigadóba.

Cukrászsütemény a gyermekeknek. A közellátási népbizottság május elsején a gyermekek között 1200 kiló szőraz mandulás süteményt és 10.000 darab cukrászsüteményt oszt ki a Gyermekbarát Egyesület utján.

Hivatalok munkaszünete.

A közellátási népbizottság alkalmazottai is kiveszik részüket május elseje megünnepléséből. Hogy azonban a proletárság ellátása semmiféle fönnakadást ne szenvedjen, a népbizottság elhatározta, hogy a rendes hivatali órákban inspekción tart. Ennélfogva a népbizottság legfontosabb ügyosztályai, de csakis a legsürgősebb ügyekben május 1-én is a felek rendelkezésére állanak.

A Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár értesíti az összes érdekelteket, hogy május 1-én az összes hivatali helyiséggel és rendelő intézetei zárva vannak.

Élelmiszerüzletek nyitvatartása.

A fűszer- és élelmiszerüzletek, a közellátási népbizottság rendeletére, május 1-én délelőtt 10 óráig nyitva lesznek.

A vásárcsarnokok délelőtt 11 óráig lesznek nyitva.

Ünnepélyek, szórakozások.

Májusi matiné a Városi Színházban. Május 1-én, délelőtt fél 11 órakor nagyszabásu forradalmi matiné lesz a Városi Színházban.

Bud

Szer

Cím

Forrás

Föllépnek: Medgyasszay Vilma, Szoyer Ilonka, Forgács Rózsi, Kormos Ilonka, Hol-
lay Kamilla, Palásthy Irén, Sabolly Nusi,
Beregi Oszkár, Székelyhidi Ferenc, Sziklai
József, Dán Norbert és Lukács Pál. A mati-
nét Reinitz József rendezi. Jegyek árusítását
már reggel megkezdik a Városi Színház jegy-
pénztára és a szakszervezetek.

Az Országos Zeneművészeti Főiskola igaz-
gatósága május 1-én, délelőtt 11 órakor az
intézet nagytermében ifjusági ünnepélyt ren-
dez. Az érdeklődők jegyeket a Zeneművészeti
Főiskola portásánál (Liszt Ferenc-tér 12) dij-
talanul kaphatnak.

A székely tanács május 1-én, délután 3 óra-
kor nagy ünnepély keretében leplezi le az
Országház előtt Istók Jánosnak a *Munka*
című szobrát. Az ünnepélyen számos fővárosi
művész és művész fog közreműködni.

Az V. kerületi Munkás- és Katonatanács
május 1-én, este 7 órakor *szórakozó estélyt*
rendez a Népházban (Vágó-utca 12) Collini

kek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi háziomda 1916.

Gyülekező helyek és fölvonulási utvonalak.

A gyülekező helyeket és a fölvonulások utvonalait alábbi két táblázat áttekinthető formában mutatja külön a pesti és külön a budai elvtársak részére.

Kerületenkénti (községenkénti) fölvonulás az Andrássy-uton. (Duna-balparti kerületek, illetve községek részére.)

Andrássy-út bal oszlopa menetalakulás 6-os sorban				Közép oszlopa 10-es sorban				Jobb oszlopa 6-os sorban						
Kerület (községek)	Gyüleke- zési hely	Gyülekezés befeje- zési ideje	Menetvonal	Menetcél illetve föloszlás	Kerület (község)	Gyüleke- zési hely	Gyülekezés befeje- zési ideje	Menetvonal	Menetcél illetve föloszlás	Kerület (község)	Gyüle- kező hely	Gyülekezés befeje- zési ideje	Menetvonal	Menetcél illetve föloszlás
V. (17000*)	Országház és Szabadság-tér	830	Rudolf-rakpart, Lipót-körút, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget Cirkusz, Nemzeti- park	IV. (5625*)	Petőfi-tér, Ferenc-József- rakpart	830	Ferenc József- rakpart, Ferenc József-tér, Fürdő-utca, Andrássy-út	Városliget (ügetőpálya)	VI. ker. Andrássy- utól del- keletre lakó része (3330*)	Hunyady- és Lövöldé- tér	845	Király-utca, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget (Tricszti nő)
VI. (20000*)	Ferdinánd- és Lehel-tér	10	Váci-út, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget Vurglics, Diogenes, Jégpálya, Zöldvdász	VIII. (18000*)	Sándor, Mária Terézia- és Tisza Kálmán- tér	930	József-körút, Rákóczi-út, Károly-körút, Andrássy-út	Városliget (ügetőpálya)		Mázsa-tér, Martino- vics, Szt.- László	930	Kőbányai-út, Baross-utca, József-körút, Erzsébet-körút, Teréz-körút, Andrássy-út, Aréna-út, Hungária-körút	Népliget (északi rész)
Ujpest, Rákospa- lota (14000*)	Felső bikarét, Sömri-tér, Váci-út, Vizafogó-ú. keresztelésig	930	Váci-út, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget Art.-fürdő körlete	IX. (26935*)	Kálvin- Bakáts- Boráros-tér	10	Múzeum-körút, Károly-körút, Andrássy-út, Stefánia-út, Hungária-körút	Népliget (délnyugati rész)	X. ker. (13.500*)				
					Erzsébet- falva (1830)	Marhavásár- tér, Közvágó- hidnál	11	Mester-utca, Ráday-utca, Kalvin-tér, Múzeum-körút, Károly-körút, Stefánia-út, Hungária-út	Népliget (középrész)	VII. ker. (30.000*)	Klauzál- Szegény- ház, Bethlen- tér	11	Wesselényi-utca, Erzsébet-körút, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget (Ipar- csarnok körlete)
					Csepel (2700*)	Volt Laudon- laktanya gyakorlótér	11	Mester-utca, Ráday-utca, Kálvin-tér (mint Erzsébet- falva) Hungária-út	Népliget (középrész)	Rákos- falva, Rákos- sztmihály, Cinkota (10.000*)	Tatter- sani lö- vásártér	du. 1	Kerepesi-út, Rákóczi-út, Erzsébet-körút, Teréz-körút, Andrássy-út	Városliget (déli rész)
					Kispest, Szent- lőrinc (3350*)	Szentlőrinci vasutvágáló- más, Orczy- Üllői-út ke- resztelés	12	Üllői-út, Kalvin-tér (azután mint Csepel)	Népliget (északnyugati rész)					

*) Esetleges menetirányváltásokat egyes csoportok részére a május 1-én bejelentendő létszámok számközeiből képest a vezetőség fönttartja és az illető csoportokat gyülekezési helyükön ennek megfelelően utasítani fogja.

Kerületenkénti (községenkénti) fölvonulás Budán, a Vérmezőre. Menetalakulás 8-as sorban.

Kerület (község)	Gyüleke- zési hely	Gyüleke- zés befe- jezése	Menetvonal	Menetcél, ill. föloszlás	Megjegyzés
I. (10.000)	Döbrentei-tér Ybl Miklós-tér	9	Attila-körút, Krisztina-körút	Vérmező közepe	Városmajor mint tartalékmedence és pihenőhely szolgál. Népünnepélyi ren- dezőség azonban ott népmulatságokat nem rendez
Albertfalva, Kelen- föld (3750)	Gellért-fürdő	10	Gellért-rakpart, Attila- és Krisztina-körút	Vérmező délkeleti része	
II. (6250)	Batthyány- és Szilágyi Dezső-tér	9	Batthyány-utca, Csalogány-utca, Vérmező-utca, Attila-utca	Vérmező közepe	
III. és környékbeli költelek (9000)	Zsigmond-tér	9-30	Zsigmond-utca, Margit-körút, Krisztina-körút	Vérmező felső része	
Budakesz, Hidegkut, Hüvösvölgy	Szép Ilona	10	Budakeszi-út, Retek-utca	Vérmező felső része	